

СОУ Гимназија „Добри Даскалов“
Кавадарци

ТУБЕРКУЛОЗА

24 март, 2021 година

Што претставува Туберкулозата?

Туберкулозата е болест која се лечи, а ја предизвикува инфекција со бактеријата *Mycobacterium tuberculosis*.

Болеста обично ги оштетува белите дробови, но некогаш може да оштети и други делови од телото, на пример, лимфните жлезди, бубрезите, коските, итн.

Туберкулозните бактерии се пренесуваат преку воздухот кога лицето со туберкулоза во белите дробови или грлото кашла, кива, пее или зборува, испуштајќи мали капки во воздухот. Овие капки може да ги вдишат други лица.

КАКО МОЖЕМЕ ДА СЕ ЗАРАЗИМЕ?

- Лица кои биле во непосреден контакт со болен од ТБ (членови на семејство, особено децата)
- Лицата што живеат со ХИВ
- Лица кои живеат во затворени колективи (бегалци, затвореници, лица во психијатриски одделнија)
- Корисници на алкохол и дрога
- Лица кои живеат со материјални средства под границата на сиромаштија
- Хронично болни со намален имунитет, каде не постои можност за спречување на болеста (дијабетичари, болни со долготрајна кортикотерапија, болни од малигни заболувања).

Туберкулоза

- Здрав организам најчесто успешно се бори со бактериите и тие остануваат под контрола, во скриена (латентна) форма.
- Кај 5-10% од инфицираните лица, болеста може да се јави по неколку години поради состојбата на организмот (намален имунитет) и факторите на околината.
- Ако отпорноста на организмот е слаба, тогаш инфекцијата преминува во болест.

Како да се заштитиме?

Доколку си во контакт со лице со туберкулоза, потребно е да носиш маска за заштита на устата и носните отвори, а истото треба да го направи и болниот.

Секогаш биди барем на еден метар растојание од лицето со туберкулоза.

Биди внимателен, помести се настрана, ако лице со туберкулоза кашла.

Редовно проветрувај ја просторијата во која се наоѓа лице со туберкулоза.

Како се лекува?

- Најдобра превентивна мерка е раното откривање и успешното лекување на секој болен од ТБ.
- Лекувањето на туберкулозата во Македонија е бесплатно и достапно за сите на кои им е потребно.
- Каде да се обратите за помош?
 - Кај Вашиот матичен лекар, Институтот за белодробни заболувања кај децата во Козле, Институтот за белодробни заболувања и туберкулоза при Клиничкиот центар во Скопје, диспанзерот за туберкулоза во Вашиот град.

ТЕСТИРАЊЕ ЗА ТУБЕРКУЛОЗА

- Постојат два типа на тестови за одредување дали едно лице има или нема туберкулоза:

Кожен тест

Кожниот тест (Манту туберкулинов тест) се извршува со инјектирање на мало количество на течност во кожата на раката. Лицето потоа се враќа во здравствената установа после 48 или 72 часа за да се прочита реакцијата. Кога тестот е позитивен тоа најверојатно значи дека лицето е заразено со туберкулозна бактерија. Овој тест може да биде извршен скоро кај сите лица дури и кај деца, бремени жени, лица со ХИВ и лица со БСЖ вакцина.

Тест преку крв

Тестот мери колку силно реагира одбранбениот систем на лицето на ТБЦ бактерија и тоа се мери преку крвта.

Дали треба да се тестирам ако имам примено БСЖ вакцина?

- Лицата кои имаат висок ризик за ТБЦ треба да се тестираат дури и во случај кога ја имаат примено оваа вакцина затоа што таа често не ги штити како возрасни лица.

Дали кожниот тест ќе ми биде позитивен секогаш ако имам примено БСЖ вакцина?

- Не, тестот е најчесто негативен после една година по примањето на вакцината. Ако тестот е позитивен треба да се направат и дополнителни испитувања.

Што ако сум поминал многу време заедно во затворена просторија со некое лице кое имало туберкулоза?

- Побарај од твојот лекар да те испрати на тестирање за туберкулоза. Некогаш лицата и не знаат дека биле изложени на ризик за туберкулоза се додека не ги контактираат од Здравствена установа. Ако ова се случи и со тебе, не се грижи. Тие ќе ти објаснат како да се тестираш.

Ви благодарам на вниманието!

- **Изработила:**

Мила Димова од 1-5 клас

- **Ментор:**

Богде Коцева – професор по биологија